

OŘECHOVSKÝ ZPRAVODAJ

č. 1/2017

Jaro v Ořechově

Vážení spoluobčané,

letošní krásná zima, kdy jsme si užili sněhu, děti bruslení na Štikovci, lovení pstruhů na dírkách na rybníčku u studánky, a kdy také někteří z Vás po dlouhé době vyzkoušeli běžky na projížďkách v okolí Ořechova, je dnes již minulostí. I když je v současné době poměrně chladné počasí, jaro je už tady a s ním nás čeká období sluníčka, vyšších teplot a nekonečná krása probouzející se přírody v podobě kvetoucích stromů a keřů.

Jak asi všichni víte, v zimních měsících probíhala přestavba hospody na stadionu. Protože celá nemovitost je obecní a obec do této rekonstrukce vložila nemalé finanční prostředky, nadále zůstane hospoda s vybavením v majetku obce, která ji bude pronajímat. Z výběrového řízení, jehož se zúčastnili čtyři zájemci, vyšel vítězně pan Cembis, šéfkuchař, který pracoval v restauraci Potrefená husa ve Vaňkovce. Doufám, že to byla správná volba. Po čase uvidíme, jak se obecní hospoda v našem regionu zavedla. Nejdůležitější vždy bude, aby byl zákazník spokojen, cítil se zde příjemně a rád se na dobré jídlo a pití vracel. Já jsem pro to udělal maximum, nyní již vše záleží na nájemci. Tímto všechny občany srdečně zvu na slavnostní otevření, které se bude konat v neděli 30. dubna 2017 v 15,00 hodin.

V návaznosti na vybudování nové komunikace k mateřské škole z ulice Komenského dochází v těchto dnech i k rekonstrukci ulice Pláně. V určitých částech bude vybudovaný chodník, a kde to podmínky dovolí, také parkovací stání. Celá úprava ulice bude ukončena položením obrubníků kolem komunikace, která bude následně do ulice Jeřábkova uzavřena.

Jako každý rok, tak i letos proběhla pietní vzpomínka na druhou světovou válku. Hejtmán Jihomoravského kraje, zástupci krajského vojenského velitelství, konzulátu Ruské federace, vedení okolních obcí a delegace jednotlivých občanských sdružení položili věnce k hlavní mohyle a projevíli úctu padlým vojákům Rudé armády a občanům Ořechova, kteří položili své životy při osvobozování naší obce. Čest jejich památce.

S radostí Vám mohu oznámit, že jsme dostali další dotace z různých fondů, a to na biokoridor LBK 4 a LBC 12. Jedná se o vysázení deset metrů širokého pásu keřů a stromů u toku potoka Lejtny od Mělčanské silnice k Bratčicím. Druhá, podstatnější, je dotace na vybudování mokřadů na dolinách. Protože se jedná o velkou akci, kterou připravujeme již několik let, pokusím se Vám celé dílo v krátkosti představit.

Záměrem je vytvoření soustavy tůní v nivě toku Lejtny. Lokalita je vzdálená asi jeden kilometr jihozápadně od obce a je součástí intenzivně obhospodařovaných pozemků. Rozloha zájmového území je celkem 7,34 ha, z toho je 2,1 vodních ploch. Stavba je rozdělena do tří stavebních objektů SO 01 – mokřad, SO 02 – doprovodná zeleň a SO 03 – vzdouvací objekt. Při realizaci záměru budou vybudovány čtyři průtočné tůně a tři menší tůně neprůtočné. Hloubka těchto tůní by měla být 0,3 až 1,5 m. Tůně budou syceny bočním ramenem o délce 211 m z původního vodního toku Lejtny. Vzdouvací objekt bude vybudován za soutokem Lejtny a Tikovického potoka. Bude se jednat o betonový jez s ručně ovládaným klikovým mechanismem. Celková délka vzduť bude 630 m. Součástí stavby je též realizace jeden a půl metru vysokého ochranného valu proti zanášení tůní zeminou při přívalových srážkách. Realizace záměru bude mít příznivý vliv na kvalitu životního prostředí v této oblasti i jejím okolí. Dojde k vytvoření nového přírodního prvku v návaznosti na stávající lokální biocentrum. Realizací systému tůní s možným zaplavením celé lokality dojde k zadržení vody v krajině a posílení protipovodňové ochrany území. Já též doufám, že se v této lokalitě zvednou počty zpěvného a vodního ptactva. Stavby zajců a bažantů jsou dnes již tak zdecimované, že se přirozenou cestou snad ani nemohou rozmnožovat. Pokud to tak půjde dál, z okolí Ořechova za pár let úplně zmizí, což bude velká škoda. Kumulativní rozpočet projektu činí přibližně 19 milionů korun.

Usnesením zastupitelstva obce č. 238/2017 ze dne 22. 3. 2017 byl za cenu 830.000 korun vykoupen dům č. p. 633 na ulici Tikovická. V letních měsících dojde k demolici tohoto posledního domku, který se nachází v prostoru ulice Jeřábkova a Tikovická. Na uvolněném místě bude vybudováno parkoviště pro přilehlé domy a dojde i k úpravě komunikace č. II/152. Dnes se skoro nechce věřit tomu, že na tak malém prostoru kdysi stávalo pět rodinných domů.

Závěrem Vás chci informovat o tom, že obec v letošním roce rozdělila první milion korun na opravu fasád uličních částí rodinných domů. Bylo uspokojeno 17 žadatelů o dotaci z celkového počtu 23 žádostí. Doufám, že takový zájem bude i v příštích letech a naše obec bude opět o něco krásnější.

Přeji Vám všem mnoho hezkých jarních dnů plných sluníčka a pohody.

Váš starosta Josef Brabenec

Srdečné blahopřání našim jubilantům

Blahopřejeme jubilantům, kteří se v měsících lednu až dubnu letošního roku dožili významného životního jubilea:

70

Ludmila Krečmerová, Ulička 1
Marie Sýkorová, Zahradní 17
Marie Ondrášková, Zahradní 19
Miroslav Šenkýř, Komenského 13
Božena Pařilová, Svadilov 14
Ludmila Smiščíková, Brněnská 10
Hana Košinová, Komenského 29
Radka Žáková, Tolarova 16
Marta Kozlová, U Kostela 13
Jarmila Macíčková, Družstevní 14
Ludmila Lhotecká, Kout 22
Danuše Buchtová, Výstavní 9
Ivan Loskot, Kerendov 8
Vlasta Dobrovodská, Ježkov 10
Helena Machová, Divadelní 18
Drahomíra Kapunová, Bašty 4
Iva Frantová, Páralova 5
Emilie Sýkorová, Syrovická 2
Jaroslav Vaněk, Svadilov 17
Ladislav Smejkal, Tikovická 81
Jaroslav Novák, Ořechovičská 9
Helena Krejčířová, Divadelní 17
Miroslav Petráš, Kerendov 26

80

Zdislava Beránková, Kyselkova 9
Jiří Vrbka, Zahradní 15
Zdeněk Měrka, Polní 12
Vilém Pehal, Pláně 5
Marie Smržová, Jeřábkova 21

91

Bohumila Kadaňková, Tikovická 30

92

Věra Švihálková, Brněnská 14
Miroslav Cacarda, Nová 7

93

Břetislav Pehal, Pavlíkova 40

95

Marie Záděrová, Tikovická 17

SOUTĚŽ O NEJKRÁSNĚJŠÍ KVĚTINOVOU VÝZDOBU

Obec Ořechov vyhlašuje soutěž o nejkrásnější květinovou výzdobu rodinných domů, která bude v naší obci probíhat v jarních a letních měsících roku 2017.

Soutěžít se bude ve třech kategoriích: - nejkrásnější výzdoba oken a vstupů do domu
- nejkrásnější výzdoba balkonů a lodžii
- nejkrásnější výzdoba předzahrádek

K vyhodnocení této soutěže bude ustanovena komise, která vybere vždy jednu nejhezčí realizaci z každé kategorie. Pro vítěze nejkrásnější výzdoby bude připravena odměna ve formě zahradnického balíčku v hodnotě 1000 korun a fotografie budou zveřejněny v Ořechovském zpravodaji. Přejeme Vám hodně zdarů při zahradničení.

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Žádáme rodiče novorozenečků s trvalým pobytem v obci Ořechov, kteří se chtějí se svým dítětem zúčastnit „Vítání občánků“, které se bude konat v dopoledních hodinách v neděli dne **4. června 2017** v obřadní síni Obce Ořechov na ulici Zahradní 1, aby tuto skutečnost nahlásili na Obecním úřadě Ořechov, a to nejpozději **do 24. května 2017**.

Přihlásit se můžete předložením vyplněného formuláře – Přihláška na Vítání občánků (formulář naleznete na webu obce nebo ho lze vyzvednout na obecním úřadě).

Přihlášku na „Vítání občánků“ nám ve výše uvedeném termínu, prosím, doručte buď osobně, dopisem, nebo zasláním na e-mail: matrika@orechovubrna.cz. Přesná hodina konání Vám bude včas oznámena.

EVIDENCE OBYVATEL - STATISTIKA

Obec Ořechov má k 1. 1. 2017 celkový počet 2687 obyvatel, včetně 40 cizinců přihlášených v Ořechově k trvalému pobytu.

Statistika obyvatelstva v Ořechově – rok 2016

- přistěhovalo se 69 osob
- odstěhovalo se 52 osob
- narodilo se 31 dětí, z toho 14 chlapců a 17 dívek
- zemřelo 36 osob, z toho 19 mužů a 17 žen
- průměrný věk občanů je 42 let

POPLATEK ZA SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU

Obecní úřad upozorňuje občany, že splatnost poplatku za svoz komunálního odpadu byla, jako každý rok, do 31. března 2016. **Žádáme občany, kteří doposud poplatek neuhradili, ať tak neprodleně učiní!!** V případě včasného neuhrzení bude občanům základní sazba poplatku navýšena až trojnásobně a následně bude dlužná částka vymáhána exekuční cestou. Bližší informace o platbách včetně čísla účtu jsou uvedeny na stránkách obce www.orechovubrna.cz.

OBCENÍ KNIHOVNA A KULTURNÍ CENTRUM INFORMUJE

Vážení čtenáři,

tři měsíce mého působení v knihovně jsou již za námi a já bych Vás ráda touto cestou informovala, co se událo a jaké akce v Obecní knihovně a Kulturním centru (KC) připravujeme.

Po lednovém „rozjezdu“ v knihovně jsme se setkávali na besedách a přednáškách v Obecním sále KC. Byla to Cyklocestovatelská beseda „Santiago de Compostela“, přednáška „Švédí dobývají Brno“, přednáška o brněnském podzemí „Římské náměstí a náměstí Svobody“, přednáška „Amatérské soutěžní filmy“, beseda „František Kožík“ a přednáška „Izrael“. Jsem ráda, že Vás tyto přednášky a besedy zaujaly a sešli jsme se v hojném počtu. Pokud by vás zajímala beseda či přednáška na jiné téma, přijďte, každý nápad je vítán.

Další besedy a přednášky začínají až od měsíce září. **Můžete se těšit na přednášku o brněnském podzemí - „Kapucínské náměstí“, cestovatelskou přednášku Mexiko, besedu o Josefu Kainarovi**, besedu o zdravém životním stylu, atd. Budete o nich včas informováni.

V Obecním sále KC proběhla divadelní vystoupení nejen Ořechovského divadla, ale i jiných divadelních souborů či spolků. Byli to: Ochotnický soubor divadla Pozpátku z Říčan a Divadelní spolek Víтус ze Syrovic, které jste podpořili svoji účastí.

6. 5. 2017 v 19 hod. přijede a předvede svůj divadelní um také **Divadelní spolek Blažena z Blažovic** s hudební komedií „Jak to dělají andělé“, podle scénáře pana Vladimíra Pešky. Vstupné bude dobrovolné, vy si můžete zajistit místenky, které budou k dispozici od 24. 4. v Obecní knihovně.

Plánujeme ke Dni matek a ke Dni otců akci v KC, která se zatím připravuje. Je to takový nápad, jak pro vás udělat odpoledne plné zábavy a pohody. Doufám, že se záměr podaří, tak nám držte palce ☺.

Do knihovny se za tři měsíce přihlásilo **39 nových čtenářů**, z toho 26 dětí do 15let. Jsem ráda, že děti i dospělí mají o knihy zájem a rádi do knihovny přijdou. V knihovně probíhají exkurze pro školy a mateřské školy. Zavítaly k nám děti ze ZŠ Vojkovic a pravidelně chodí děti ze ZŠ a MŠ Ořechov. Ke konci každého měsíce se pro děti ze školní družiny promítá film. Do knihovny můžete zavítat nejen pro knihu, ale podívat se také na výstavu hraček z minulého století, kterou zorganizovali: Smejkal Martin, Staníkovi, Chrástil Jan, Ryšavý Michal a Janek Radovan z Ořechova (výstava potrvá do konce dubna). Probíhá zde souběžně výstava prací z MŠ Ořechov – třída Oveček, projekt děti a rodiče s názvem „Putování knížkou Chaloupka na vršku“.

Od května připravujeme výstavu keramiky od paní Salnekové a modelů F1 od pana Glozara, od července zde bude výstava obrazů Petra Soldána s názvem Amsterdam.

Další akcí pořádanou knihovnou byl zájezd do Městského divadla Brno na muzikál Titanic, o který byl velký zájem, sešlo se nás celkem 45. **Plánujeme další zájezd na podzim do Městského divadla v Brně na muzikál „Zamilovaný Shakespeare“.** Pokud máte zájem jet s námi, můžete se již nyní nahlásit v knihovně.

Před Velikonocemi jste měli možnost přijít do knihovny na „Velikonoční jarmark“, který probíhal v knihovně a mohli jste i vy přispět svými výrobky na tuto akci. Na jarmark dodali své výrobky: MC Sluníčko, Růžový sad, Obecní knihovna, paní Frantová, Floriánová, Janková, Kristová, Hromková, Šťastná, Buršíková, Coufalová a paní Ryšavá. Je příjemné vidět, že ruční práce ještě zcela nevymizely a my se můžeme s obdivem podívat, co se dá vyrobit a vytvořit.

V knihovně probíhá již od roku 2013 **Virtuální univerzita třetího věku (VU3V)**. Letošní letní semestr navštěvuje 13 studentů – seniorů, kteří si vybrali téma „Barokní architektura v Čechách“. V zimním semestru si studenti vybrali téma „Cestování-co jste možná nevěděli“. Zimní semestr začíná od září 2017. Scházíme se v knihovně jednou za 14 dní ve čtvrtek od 9.30 do 11 hod., kde probíhají přednášky k tématu. Pokud máte vážný zájem přidat se a studovat i v seniorském věku nebo chcete více informací o studiu, zavolejte nebo přijďte do knihovny pro bližší informace.

Poslední den v březnu proběhla pro děti, které jsou čtenáři knihovny - „**Noc s Andersenem**“. Sešlo se 60 dětí. V Obecním sále byl vyhodnocen nejpilnější dětský čtenář za rok 2016, stala se jí čtenářka Pavlína Fasurová, která přečetla a vypůjčila si za rok 50 knih. Pak následovalo krátké divadelní představení, které jsme sehráli s dětmi z knihovny - „Sněhová královna“ od H. CH. Andersena. Tématem letošní noci bylo „Kamarádi ze Čtyřlístku“. Myšpulín, Bobík, Pinda a Fifinka měli připravené pro děti zábavné hry a úkoly. Ve 21 hodin odešli domů ti nejmenší a 40 dětí zůstalo, na které čekalo promítání filmu a pro ty nejodvážnější stezka odvahy „Po stopách H. CH. Andersena“, který na ně čekal s listinou, na kterou se odvážlivci podepsali. Akce se zdařila a děti ráno odcházely s úsměvem a spokojeně.

Chtěla bych poděkovat těm, kteří se na této akci podíleli, žákům 9. třídy: Dudík Marek, Havránková Marie, Náplavová Tereza, Šeborová Nikol, Horká Natálie, Pařilová Kristýna, Lorencová Adéla, kteří pomáhali s dětmi a organizací. Dále pak paní učitelka Konečná Eva, Kokrhánková Luciana, maminky Poláková Kateřina, Palacková Marie a Gaverníková Jaroslava. Doufám, že se příští rok zase sejdem.

Na závěr bych vám chtěla popřát krásné a slunečné jaro.

Naděžda Adámková

Základní škola a Mateřská škola Ořechov, okr. Brno – venkov, příspěvková organizace

INFORMACE O POVINNÉM PŘEDŠKOLNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

Od 1. září 2017 je předškolní vzdělávání povinné pro děti, které do 31. srpna 2017 dosáhnou věku pěti let.

Pokud ještě dítě do mateřské školy nedochází, musí ho zákonný zástupce přihlásit ve spádové nebo jím vybrané mateřské škole v termínu zápisu. Nepřihlášení dítěte nebo zanedbání péče o povinné předškolní vzdělávání je považováno za přestupek.

Postup přijímání k předškolnímu vzdělávání:

1. Zákonný zástupce se rozhodne, v jaké mateřské škole požádá o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Přednostně bude dítě čtyřleté a starší přijato ve spádové mateřské škole. Školský obvod pro spádovou mateřskou školu určuje zřizovatel školy – obec – v obecně závazné vyhlášce obce, o vymezení školských obvodů spádové mateřské školy.

Školským obvodem pro Mateřskou školu Ořechov je pro školní rok 2017/18 obec Ořechov.

2. **Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná ve středu 3. května 2017.** Kritéria pro přijímání jsou zveřejněna způsobem v místě obvyklým - na webových stránkách www.zsorechov.cz a na vývěsce mateřské školy.
3. Zákonný zástupce podá žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Zastupuje-li dítě jiná osoba než jeho zákonný zástupce musí doložit své oprávnění dítě zastupovat. Zákonný zástupce nemusí dokládat u dětí, **pro které je vzdělávání povinné**, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním.
4. O přijetí dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení bezodkladně, nejpozději do 30 dnů nebo do 60 dnů ve složitějších případech.
5. Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech:
 - v mateřské škole zapsané v rejstříku škol a školských zařízení,
 - po dobu 4 souvislých hodin denně,
 - začátek povinné doby ředitelka školy stanoví mezi 7. a 9. hodinou a uvede ve školním řádu,
 - časový rozsah povinného předškolního vzdělávání v ZŠ a MŠ Ořechov je stanoven v době 8.15 - 12.15 hod.

Jiné možné způsoby plnění povinného předškolního vzdělávání dítěte:

- **individuální vzdělávání dítěte** – oznámí zákonný zástupce písemně v době zápisu (vzor oznámení je zveřejněn na www.zsorechov.cz), nejpozději do konce května (pokud se bude individuálně vzdělávat po převážnou část, nebo celý školní rok), uskutečňuje se následně bez docházky dítěte do mateřské školy. Povinností zákonného zástupce je zajistit účast dítěte u ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v mateřské škole (nejedná se o zkoušku), rodič pouze obdrží doporučení pro další postup při vzdělávání.
- **vzdělávání v přípravné třídě základní školy** (určené pouze pro děti s uděleným odkladem školní docházky)

6. Povinné předškolní vzdělávání trvá případně i ve školním roce, pro který byl dítěti povolen odklad povinné školní docházky a je ukončeno až začátkem plnění povinné školní docházky.

Případné dotazy zasílejte na reditelka@zsorechov.cz
Mgr. Ivana Šmídová

DEN KNIHY – PROJEKTOVÝ DEN

Dne 24. března 2017 proběhl na naší škole projektový den s názvem Den knihy. Jednotlivé třídy II. stupně si připravily divadelní vystoupení, ve kterém měly za úkol zdramatizovat libovolné literární dílo. Největší zastoupení měl mezi jednotlivými třídami Karel Jaromír Erben a jeho balady z básnické sbírky Kytice, kterou se inspirovalo hned několik tříd, a sice 9. A, 8. A, 8. B, 7. A a 6. B. Žáci 7. B si pro dramaturgii vybrali bajku z knihy Straka v říši entropie od Martiny Baňkové. Dramaturgii o trojské válce měli žáci možnost zhlédnout ve třídě 6. A.

Vyhlásit nejlepší tři divadelní představení nebylo vůbec jednoduché. Porota nakonec rozhodla o následujícím pořadí - na 1. místě se umístila třída 9. A, která si vybrala pro svoji dramaturgii baladu Vodník. Druhé místo získala 8. B, jež se podařilo představit netradičním způsobem baladu Polednice. Třetí příčka patřila třídě 8. A, která si vybrala rovněž Erbenovu baladu, a to Svatební košili.

Oceněny byly ale i individuální výkony. Nejlepším hercem byl zvolen Marek Dudík z 9. A, nejlepší herečkou byla vyhlášena Karolína Kalendová z 8. A a za nejpropracovanější kulisy získala ocenění třída 6. A.

Ohlasy zúčastněných („herců“ i těch, kteří jednotlivá vystoupení sledovali):

Byl to skvělý den, ale byly to nervy!

Mně se to líbilo, hlavně *ty divadla*. Taky jsem získala inspiraci *ke knihám*.

Někteří mluvili *mooc* rychle.

Hráli perfektně!

Líbilo se mně to, protože nebyla škola.

Na projektech se mi líbí ta kreativita a spolupráce. Mezi třídami je velká rozmanitost.

Bylo to dobré. Dobře jsme se pobavili. Nic bych neměnil.

Myslím si, že to fakt vyšlo!!!

Všichni se snažili. Takových akcí by mělo být víc!

Skvělé téma, mám ráda projektové dny. Prostě super den.

Pracovali jsme jako opravdový tým, což mě bavilo. Panovala dobrá atmosféra.

Líbilo se mi, že všechna vystoupení byla zmodernizovaná.

(videoukázky na www.zsorechov.cz)

Zpracovaly

Mgr. Dominika Hasičková, Mgr. Barbora Stránská

Na prvním stupni byl program rozdělen do dvou částí.

V jedné části žáci 1. – 4. ročníku rozdělení do smíšených skupin plnili úkoly na 12 stanovištích. Úkoly na téma kniha jim pod vedením třídních učitelů připravili žáci 5. ročníku. Úkoly byly koncipované zábavnou formou – kvízy, skládání puzzle, přiřazování dvojic pohádkových postav, zodpovězení otázek týkajících se jarních pranostik, přiřazování textu ke knize, hledání autora a názvu básně na základě daných indicií.

Ve druhé části předčítaly „babičky“ dětem jednotlivých ročníků úryvky z knih. Rádi bychom touto cestou poděkovali p. Aleně Cetlové, p. Martě Hrdličkové, p. Mgr. Haně Hrdličkové a p. Mgr. Marii Zámečníčkové, které nám velmi ochotně věnovaly svůj čas a udělaly dětem radost nejen čtením z knížek.

K těmto úryvkům paní učitelky dětem sestavily pracovní listy, které si děti vypracovaly a budou je ještě vyhodnocovat v hodinách českého jazyka.

Náplň projektového dne se líbila dětem i dospělým. Myslíme, že si žáci tento den užili naplno a těšíme se na další projektový den.

Mgr. Karin Soukalová

Basketbal na ZŠ Ořechov – nejlepší střelci

Historie kroužku basketbalu na ZŠ Ořechov se začala psát r. 1995, kdy se družstvo starších žáků zúčastnilo okresního finále ve Šlapanicích a hned při svém prvním startu obsadilo 3. místo. Od té doby získali naši basketbalisté řadu dalších úspěchů a školu reprezentovalo více jak 150 hráčů a hráček. Je těžké odpovědět na často slychanou otázku, kdo z nich byl nejlepší. Mnohé však napoví historická tabulka střelců uvádějící body nastřílené v oficiálních zápasech, počet zápasů v nichž bodovali a roky, kdy daní hráči školu reprezentovali.

	body záp.	roky		body záp.	roky
1. Michal Kalvoda	511	42	2008-10	1. Martina Smejkalová	415 60 2006-10
2. Štěpán Matuška	315	40	2009-12	2. Jitka Slaná	212 28 1999-02
3. Svat. Švábenský	201	31	2010-13	3. Eva Truhlářová	209 25 2000-02
4. Martin Oliva	191	22	2016-17	4. Jitka Smejkalová	165 14 2001-04
5. Marcel Pavlík	170	17	2016-17	5. Lucie Paulíčková	104 20 2013-17
6. Patrik Steingart	155	30	2009-12	6. Eva Procházková	84 9 1996-99
7. David Zábranský	145	33	2008-10	7. Marta Ryšavá	79 17 2000-02
8. David Kapun	134	19	2010-13	8. Monika Vávrová	78 12 2005-07
9. Vít Kokrhánek	117	17	2012-15	9. Markéta Nováková	74 12 2005-07
10. Lukáš Dvořák	111	20	2008-11	10. Lucie Slabá	72 14 1999-00

PhDr. Vojtěch Sojka - ved. basket. kroužku

Meziškolní hry 2017 – další úspěch našich žáků

V pátek 31. března se na ZŠ Laštůvka v Brně-Bystřici uskutečnil již 23. ročník Meziškolních her. Soutěž ve sportovním víceboji pořádaná pro žáky 2. - 6. tříd sportovních škol a škol s atletickou přípravkou, se tradičně skládá z gymnastické sestavy, šplhu na tyči, vybíjené a basketbalu.

O celkovém vítězi pak rozhoduje nejnižší součet umístění ze všech disciplín ve všech kategoriích. ZŠ Ořechov zde startovala poprvé a hned první účast proměnila v jednoznačné vítězství, když v soutěži dominovala historicky nejvyšším bodovým rozdílem.

O úrovni letošního ročníku nejlépe svědčí slova ředitele pořádající agentury p. Ctibora Nezdařila: „**Něco takového jsem za těch 23 let, co tyto hry pořádáme, ještě nezažil.**“

Celkové pořadí: *součet umístění*

1. ZŠ Ořechov	56
2. ZŠ Horníkova, Brno	94
3. ZŠ Laštůvkova, Brno	100

Naši školu reprezentovali: Richard Hadar, Vojtěch Telecký, Robin Jasněček, Zuzana Hřebačková, Julie Ryšavá, Denisa Stejskalová, Andrea Zoufalá, Amélie Adamusová, Jiří Polák, Max Havránek, Bronislav Simon, Dominik Stejskal, Natálie Pařilová, Michaela Kölbllová, Lucie Procházková, Alena Škondrová, Leontýna Tomkovičová, Lukáš Pikula, Monika Pikulová, Tereza Myšková, Anna Hřebačková, Libor Vaňura, Jakuba Vaněček, Bohdan Ryšavý, Tomáš Cihlář, Šimon Vaněk, Jan Cimrman, Viliam Virág a Kateřina Smotrilová.

Děkujeme všem zúčastněným za vzornou reprezentaci naší školy.

Podrobné výsledky najdete na www.cibasport.cz

PhDr. Vojtěch Sojka – trenér AŠP

Nemáte program pro Vaše děti na **ZAČÁTEK PRÁZDNIN?**

Základní škola a Mateřská škola Ořechov Vám nabízí

„LETNÍ PRÁZDNINOVÝ TÁBOR PRO ŽÁKY ZŠ OŘECHOV“

Pestrobarevný týden

od pondělí 10. 7. 2017 do pátku 14. 7. 2017

vždy v době od 8.00 hod do 16.00 hod

Kde?

v prostorách školy (budova ŠD)

Kdo?

žáci 1. – 5. tříd

Cena?

1200,- Kč/týden

(zahrnuje oběd + pitný režim + další drobné výdaje)

Max. počet

25 dětí/týden

Program:

**Poznávací den (vycházkový), kreativní den (dílny), relaxační den, sportovní den,
den s překvapením**

Informace:

I. Šmídová (šk. družina) tel. 733 539 122

Základní umělecká škola v Ořechově

Vážení občané,

dovoluji si Vás pozdravit ze Základní umělecké školy Ořechov v tolik očekávaném a krásném jarním období. Rád bych Vás informoval o akci, která se uskutečnila koncem měsíce března a byla pro naši školu velmi významná.

Ve dnech 27. a 28. března 2017 jsme pořádali v prostorách Kulturního centra Ořechov krajské kolo Národní soutěže žáků základních uměleckých škol ve hře smyčcových nástrojů. Naše škola byla požádána, stejně jako loni, ale v jiné soutěžní kategorii Krajskou uměleckou radou ZUŠ o uspořádání a organizaci této soutěže. Velmi si projevené důvěry vážíme.

Soutěž přivedla do Ořechova 104 soutěžících žáků ze 34 základních uměleckých škol Jihomoravského kraje, kteří postoupili přes kola školní a okresní, jejich pedagogy, korepetitory a mnoho dalších návštěvníků. Výkony posuzovaly dvě pěti členné odborné

poroty složené z profesorů brněnské a kroměřížské Konzervatoře a členů Filharmonie Brno. Garanty soutěže byly metodičky Krajské umělecké rady. Nejlepší soutěžící po zasluženém vítězství nyní čeká postup do kola ústředního, které se bude konat v Liberci.

Při přípravách celé akce nám opět velmi ochotně pomohli zaměstnanci Obce Ořechov (úprava jeviště Kulturního centra, akustické úpravy). Potřebovali jsme také využít prostory Obecní knihovny, která byla prvním místem, kam soutěžící vstupovali. Organizaci soutěže podpořil i Spolek rodičů a přátel školy v čele s paní Irenou Pšeničkovou. Při zahájení akce všechny pozdravil také starosta obce pan Josef Brabenec.

Ač to nebývá obvyklé, dovoluji si Vám do Zpravodaje vložit poděkování, které jsme dostali.

Vážený pane řediteli,

*chtěla bych Vám i celému kolektivu učitelů a vlastně všem pracovníkům, kteří se podíleli na přípravě krajského kola soutěže žáků ZUŠ ve hře na smyčcové nástroje opravdu upřímně poděkovat. Po loňské zkušenosti jsem nepochybovala, že celá akce proběhne opět v příjemné atmosféře. Nezklamali jste - vše bylo organizačně pečlivě připraveno, - ochota, profesionalita i lidsky vřelé prostředí nás obklopovalo po celou dobu soutěže po oba dny. Naplnili jste tak naše očekávání krásným pocitem vstřícného a milého přijetí ... Setkání učitelů a žáků houslového oddělení je vždy pro nás velkou událostí a inspirací. Je dobré vědět, jak se hraje za hranicemi města, co kdo napsal (nebo našel) v pedagogické literatuře pro děti nového, jak se mění úroveň výkonů z dlouhodobého hlediska a kde jsou naše slabá místa z pohledu učitele i žáka. Letos si opět já i moji žáci ukládáme příjemné vzpomínky na krásné prostředí ZUŠ v Ořechově, na milé úsměvy učitelů, klidnou a laskavou porotu, krásné dary pro postupující žáky, nádherný jarní den v parku, a hlavně - na pocit nadšení pro další společnou práci!
Moc vám všem za to děkujeme a už teď se těšíme na další " Ořechov" - snad (:-) ?)*

*Livie Zbavitelová
(ZUŠ Jaroslava Kvapila Brno)*

V závěru svého příspěvku bych Vás rád informoval, že Základní umělecká škola oslaví v sobotu dne 17. června 2017 již 65 let od svého založení. Rád bych Vás pozval v odpoledních hodinách do venkovních prostor za Kulturním centrem, kde s pomocí a za podpory obce Ořechov a města Modřice uspořádáme příjemné setkání i se zástupci našich partnerských škol ze ZUŠ Židlochovice, Pohorelice a Musikschule Hohenau z Dolního Rakouska. Pozveme vedení samospráv, Český rozhlas Brno a další vzácné hosty. Velmi rádi bychom přivítali také absolventy a všechny z Vás, kteří jste se v naší škole vzdělávali, či k ní máte srdečný a srdeční vztah.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

S pozdravem a přáním krásných jarních dnů

Petr Křivánek,
ředitel školy

Vážení čtenáři,

dovolte mi, abych Vás seznámil s podrobným výpisem válečných událostí, jak je prožila rodina Párova v Ořechově, v době od 17. do 24. dubna 1945. Tyto události ještě téhož roku vlastnoručně úhledným rukopisem sepsala paní Marie Párová, roz. Procházková, narozena roku 1894 a předala je své dceři paní Marii Záděrové, rodačce z Ořechova, žijící na ulici Tikovická. Vzhledem k tomu, že jsem průběh válečných událostí prožíval osobně v Ořechovičkách a Tikovicích, bylo mi ctí původní rukopis převzít a touto cestou ho předat občanům Ořechova.

Ing. Miroslav Cacarda

Osvobozovací boje RA – duben 1945 – Ořechov, Ořechovičky, Tikovice Válečné události, které prožila rodina Párova, Ořechov č. 154, nyní ul. Kyselkova

Ořechov byl posledním postavením Němců před Brnem. Zde vlastně se odehrával ten veliký zápas o Brno. Naše ulice, to bylo děsivé bojiště. Tam se odbývaly hrůzné scény. A já jsem stála na této strašlivé výspě, bez ochrany, bez pomoci,.....sama.

V úterý odpoledne (17. dubna) jsem sázela s manželem na poli brambory. Přišel za mnou náš syn Josef a povídá: „Pojďte dom, vždyť ve Velkém poli se už střílí!“. Když jsme přišli k dědině, bylo tam už plno vojska. Byla to německá vojenská policie. Přišel k nám důstojník a ptal se, mohou-li k nám dát auto. Manžel odpověděl: „Kein Platz“ (žádné místo) a práskl za ním vratama. Po chvíli se otevírají vrata dokořán a už k nám vjíždělo veliké nákladní auto. Na něm byl naložen obrovský kufr. Přišli s ním čtyři vojáci. Ptám se jich: „Co to vozíte v tom kufru?“ „Operační nástroje.“ Ach Bože, myslím si v duchu, už to začne.

Druhý den odpoledne (18. dubna – středa) již přišla pěchota. Tři vojáci přišli do kuchyně, ze stolu si vzali pecen chleba, z druhého hrnec mlíka a odešli ven. My už jsme se neodvážili jít na ulici a sedli jsme si do sklepa. Navečer přišel za námi voják. Pancéřovou pěst si položil na zem a sedl si na stoličku. Byl to mladík, asi dvacetiletý. Byl velice smutný. Ptám se ho: „Odkud jste vojáku?“ „Z Vídně.“ odpovídá on. Já zase: „Víteš už se vzdala.“ „Já vím“ a dodával truchlivým hlasem „Paní, my za to nemůžeme!“ Bylo mě ho líto a donesla jsem mu hrnek mléka a krajíc chleba. Poděkoval a řekl, že za nimi nepřišla kuchyně, že ten den docela nic nejedl. Pak se mě ptal: „Paní, Vy ještě spíte nahoře?“ „Ano, my tam budeme zase spát!“ A on řekl „Všechno, co máte, si odnesete do sklepa. Nahoře už spát nemůžete. Dnes v noci přijedou Rusi. Už jsou jen sto metrů od vesnice. Budou zde hrozné boje. Přijedou tanky a budou střílet do předu, do zadu a na strany. Byli byste všichni zabiti.“ Teprve potom jsme odnášeli peřiny a to nejnnutnější do sklepa. A bylo kolem desáté večer, když to začalo. Po silnici hučely tanky, vojáci lítali kolem domů jako stádo koní, bylo slyšet povely a ohlušující střelbu. Zasažení vojáci žalostivě naříkali a když umírali, volali „mama“. Pak všechno utichlo... Najednou slyším na náspěch kroky a už se to hrnulo do sklepa. Ve chvílce tam bylo plno

ruských vojáků. Na ramenou měli pušky, na prsách plno granátů, za pasem dlouhé nože a v rukou těžké pistole. Rozhlédli se po sklepě, ten první se obrátil a řekl něco těm ostatním. Ti vyběhli ven a rozběhli se po stavení. Dva zůstali ve sklepě a všechno nám prohledali, co se jim líbilo, to si vzali a pak nám poručili vyjít ze sklepa ven. Naštěstí všechno dobře dopadlo, pustili nás a odešli. To jsme byli zabraní ponejprv!

Večer (ve čtvrtek 19. dubna) přišlo zase mnoho vojáků do sklepa. Posedali si jak se dalo, smáli se a vesele se bavili. Najednou tam přiběhl starý kozák, začal na ně křičet a bylo po něm vidět, že je tuze rozčilený. Oni popadli své pušky a v mžiku byli venku. Nehlíkali a byli přepadeni.

A ráno (20. dubna – pátek) už bylo všude plno německého vojska. Celá dědina byla obsazena tanky, na dvorech stála děla a nejvíc jsme jich měli na našem konci. Vojáci prohazovali opuštěné byty a já jsem se na ně dívala za záclonou z okna. Ráno jsem šla na půdu pro seno. Beru je do náručí a zdálo se mně, že jaksi divně šustí. Zvednu hlavu a přede mnou v seně klečí ruský voják. Zůstala jsem celá ohromena a povídám mu: „Pryč, pryč, germáni tady, germáni!“ On sepal ruce proti mně a volá: „Paní, já chorý, vodu, vodu.“ Donesla jsem mu velký hrnek vody. On ji všechnu vypil, podává mi prázdnou nádobu a povídá: „Paní, tam kamarád a ukazuje rukou na patra. Donesla jsem jim každému hrnek mlíka a krajíc chleba. A to jsem jim tak nosila třikrát denně.“

Po poledni přišli na dvůr tři němečtí vojáci. Zastavili mě a poddůstojník se ptal: „Paní, nejsou zde ruští vojáci?“ „Ne, nikdo zde není.“ On zase: „Paní, není zde opravdu žádný?“ „Ne, nikdo!“ On zase: „Paní, mluvte pravdu, zde vedle jsme našli pět raněných Rusů. Není zde opravdu žádný?“ Prosim, přesvědčíte se a ukazují rukou na sklep. A oni odešli vratama na ulic. Rychle jsem vyběhla na půdu varovat je, že je Němci hledají. Vzala jsem pod paži kousek sena a chci jít dolů. Pod schodama stál německý voják. Pomalu slízám a přitom přemýšlím, co mu řeknu. Když jsem přišla blíž, namířil mně pušku na prsa a ptal se: „Paní, co jste dělala na té půdě?“ „Podívejte se, takové bombardování, dobytek má hlad, tak jsem byla pro kousiček sena. Jdu ke chlévu a v duchu myslím – vojáku, jestli se otočíš a půjdeš se mnou, tak má poslední hodina nastala. Já jsem dopoledne nanosila plný chlév sena až po strop! Zavřela jsem se ve chlévě a čekám, co bude dál. Voják nešel ani na dvůr, ani na ulic. Kde ten voják je? Až za hodnou chvíli slyším, jak slípka, nasezená na vejcích zděšeně křičí. A v tom už letí voják po schodech dolů, práskl vratama a byl pryč. Že ale se na půdě zdržel poměrně dlouho a pak tolik utíkal? Nevěděla jsem, zda-li přece něco podezřelého nezjistil a neběží snad pro posilu. Rychle jsem vyšla ze chléva, připravila dobytek a rozdělila jídlo. Těm dvoum ubožákům na půdě jsem zanesla plný pytlík sušeného ovoce, aby hladem nezhylnuli, kdybych se snad za nimi již víckrát nevrtila. Pak jsem stoupla ve sklepě ke zdi a potichu se modlila. Připravovala jsem se na smrt....Minula hodina,..... dvě.....nepřišel nikdo! Ta slípka vojáka zmátla a všechny nás zachránila.“

Odpoledne přišli do sklepa dva němečtí důstojníci. Rozdělali si mapu a chvíli ji prohlíželi. Jeden z nich mně povídá: „Paní, nemohla byste nám něco přečíst z té mapy?“ „A co?“ ptám se ho. „Prosim Vás, řekněte nám, kde jsme byli včera?“ „Včera jsme byli zde a ukazují na Syrovice. Byla to podrobná česká mapa. „A kde jsme dnes?“ Dnes jste

tady“ a ukazují na Ořechov. Chvilí přemýšlí a pak řekl: „Paní, prosím Vás, kde je zde cesta do Brna?“ „Zde jsou dvě cesty do Brna,“ odpovídám a v duchu si myslím., ale po žádné z nich už nepůjdete! „Vidíš, já jsem Ti to říkal, že jsou zde dvě cesty do Brna,“ řekl jeden z nich a dodal: „Ale zde jsou Rusi a zde jsou také Rusi“ a jezdil prstem po mapě. „Co teď?“ ptá se ten druhý. A já mu v duchu odpovídám. Teď jste v pasti, ale my s Váma. Pak vstali a jeden z nich mně řekl: „Paní, já Vám přeji, abyste to, co teď přijde, přečkala“ a vyšli ze sklepa ven.

A pak nastala ta pekelná palba z děl, z tanků, z letadel. Pozorovatelé, usazení na kostelní věži, vyklepávali nepřetržitě povely pro děla, z letadel se to sypalo jako brambory do sklepa, granáty nám svištěly nad dvorem, kulomet postavený v zahrádce nám střílel proti sklepu, strop se nad náma třásl jako při zemětřesení.

Rozstřílené tanky Němci v noci odtáhli a ráno (21. dubna – sobota) pálili zas. Nikdy jsem si nepředstavovala peklo tak hrozné, jako bylo toto. Jednu chvíli jsem vyběhla na půdu. To byl pohled! Kerendov hořel, „fabrika“ hořela, za humnama domy bez střech a z dědiny se valil hustý, červený dým. Jednou se odvážil souseď vyjít na ulici. Přišel za mnou do sklepa a řekl: „Víte, co je? My jsme zde úplně sami, kde jen ti lidé jsou?! Buďto všichni utekli, anebo jsou zasypaní ve sklepích.“

A my, rúženec na rukách a modlili jsme se za ně. Pak vyhořel souseď František Filip (21. dubna – pátek večer). Shořelo jim všechno. Seno, sláma, dřevo, nářadí, načiní i brambory na náspích nachystané na setbu, shořely. Jen dobytek ve chlévě bučel strachem a hladem. Pomáhala jsem jim, jak jsem nejvíc mohla a oni často opakovali, co bychme si počali, kdybychme neměli Tebe.

Pak vyhořeli Chramostovi. To stavení hořelo jako sádlo. Hájili jsme je, jak nejvíc jsme mohli a tak jsme se zachránili. Navečer vyhořela Karla Chramosty stodola, ta vylítla do vzduchu jako ohnivý vích. Křídlice nám lítala nad dvorem jako peří, oheň nám skákal po střechách a kdyby se nebyl spustil prudký liják, byly bychom vyhořely do základů.

V pondělí 23. dubna, ještě za svítání, jsem popravila dobytek, rozdělila snídani a řekla jsem, že půjdu dolů do dědiny, podívat se, zdali ještě žijí naše děti. Maminka mně tuze zbraňovala, ale já jsem si umínila, že tam půjdu za každou cenu. Manžel, když viděl, že jinak nedám, řekl, že půjde se mnou. Běželi jsme zahradou přes Orlovnu. Nikde nebylo ani človíčka. Po zemi leželi zabítí vojáci, všude plno drátů, ze spálenisek vycházel dusivý zápach. Tak jsem si představovala biblickou Sodomu. Přišli jsme do Tikovic ke studni. Tam na mne volal pan Tomáš Trenz: „Prosím Tě, řekni mně, co tam dělají ti naši. My o nich nevíme.“ „Tam nikdo není,“ „Stojí ještě?“ „Již jsou vyhořeni do základů.“ On zvolal na jméno boží a šel, sehnutý žalem, až k zemi, k Trenzům vedle fary. Zde, ve farském sklepě bylo přes osmdesát žen a dětí, mezi nimi naše dcera s vnoučetem.

Došli jsme k Záděřům na dvůr. Zeť Josef vynášel s čeledínem řepu ze sklepa. Já na něho volám: „Josefe, proč děláte takovou nepotřebnou práci v takový hrozný čas!“ A on odpověděl: „Celá Šanghaj (nyní ulice Nová) je vyhořená, v Tikovicích už není sklepů,

nemají kam jít, tak jim chystáme sklep.“ Vběhnu do sklepa. Na zemi prostřená duchna, na ní sedí malé děcko a křičí, co má hrdlo. Nad ním klečí jeho matka, v rukou drží hrnek s kávou a volá: „Dítě, pro Boha Tě prosím, jez, vždyť já jsem Ti to s takovou bolestí připravila a ty to nechceš!“ a usedavě plakala. Její muž nabíral řepu do košů.

Vyběhnu nahoru. Po dvoře šli tři němečtí vojáci. Já za nima. „Co jsme udělali, že musíme tak hrozně trpět? Co ti naši ubozí děti v těch sklepech?“ Jeden z nich si začal utírat oči a povídá: „Neplačte, paní, já mám tři malé děti a nevím o nich.“ Já zas: „Jak dlouho bude ještě ta hrůza trvat?“ A druhý odpovídá: „Už dlouho ne, už jsou Rusi u Berlína.“ A ptá se mne: „Vy chcete ještě někam jít?“ „Ano, tam na vrch“ a ukazují na Ořechovský kostel.“ „Tak honem utíkejte, letadla již jsou zde.“ Vyběhli jsme ven, ještě jsme se stavili na Ježkově u našeho syna Josefa a pak jsme hupkem přeběhli celou dědinu. Když jsme došli ke kostelu, z letadel se to už sypalo. Bez nehody jsme se dostali domů a maminka byla šťastna, že jsme se k ní šťastně zase dostali.

A zas ta hrůza trvala dál, až do úterka odpoledne (24. dubna). Pak se vše nápadně ztišilo. Manžel chodil po světnicích, maminka stoupla pod schody a dívala se na dvůr. Já, že jsem už tolik nocí nespala, sedla jsem si ve sklepech do koutku a začala jsem dřímat. Najednou maminka vykřikne: „Maří!“ Já vyskočím a běžím ke vchodu. Po schodech sestupuje ruský voják v plné zbroji (asi 16 hodin). Byl to ten náš z té půdy. Já na něho volám: “Skryt, skryt, Germani tady, Germani!!“ On se zastavil a povídá: „Páni, nikdo névi, Ty první máš vědět, já Tobě přišel říct, Rusi tady.“ A pomalu slézal ze schodů. Až přišel dolů, poklonil se mně až k zemi a začal: „Páni, ty dóbra, Ty zachránila naše životy, Ty nevydala nás Germanum. Pani, tam hořet, tam hořet, tam hořet a přitom ukazoval na všechny světové strany. Tobě nic stat, Ty chraněna byla, Ty dobra.“ A než jsem se nadála, třikrát mě i zlíbil....Pak se zas hluboce uklonil a vyšel ze sklepa ven.

Rychle jsem vyběhla nahoru a v tom už běží po náspěch ten druhý a radostně se směje. Nalila jsem každému hrnek mléka a k tomu náš poslední kousek chleba. Rychle to snědli a spěchali ke svým útvarům....víckrát jsem je nespátřila.

Pak se k nám nahrnulo mnoho ruského vojska s důstojníkem v čele. A tak jsme byli zabrání podruhé!

Dnes, v odstupu času, si častokrát myslívám.....

....byl to sen, byla to pravda?

Byla to krutá pravda!

Marie Párová

Z ruky Tvé má keř svou zeleň,
stopka jahodu.
Dle tvé vůle osudy se
tkají národů.

Čest památce poručíka Aloise Tolara

Kde se vzala síla v některých mužích, opustit své rodiny a domov a vydat se do cizích krajů bojovat za vlast? Položit za ni i život, když bude třeba! Můj táta a spolužák Aloise Tolara (oba ročník 1915), si do deníčku z té pohnuté doby zapsal: 5. prosince 1944. Byl jsem na Inspektorátě, informovat se, co je s Aloisem Tolarovým. Bohužel jsem se dozvěděl, že se Alois nevrátil z náletu 3. března 1942. Je veden jako nezvěstný.

Poručík Alois Tolar byl příslušníkem 311. Československé bombardovací perutě. Létal s bombardérem typu Wellington. Sestavit sebranou posádku do bombardovacího letadla byla nejdůležitější práce pro letecké štábní důstojníky. Velitelem letadla obvykle byl první pilot, někdy však byl tmelem a duší posádky navigátor. 311. bombardovací peruť vznikla v srpnu 1940 v Insworth Lane, kde byli soustředěni českoslovenští letci, kteří se přihlásili dobrovolně k dalšímu boji. Výcvik byl náročný kvůli zastaralým letadlům, špatné znalosti angličtiny a velké nedočkavosti letců na boj. Všechny 150 členů létajícího personálu a 300 příslušníků pozemního personálu se těšilo na první bojovou akci. Přišla 10. září 1940. Letěly jenom tři Wellingtony, na jejich návrat čekali všichni jako jedna rodina. Premiéra dopadla dobře, vrátili se všichni v pořádku.

V roce 1941 provedla 311. peruť 676 náletů, její ztráty byly 11 letadel, 64 letců, z toho 49 zahynulo, 15 padlo do zajetí. V roce 1942 se intenzita náletů ještě zvýšila (s modernějšími letadly).

3. března 1942 zaútočilo osm bombardérů Vickers Wellington Mk-X na Renaultovy závody v Paříži. Této akci se zúčastnila také posádka s navigátorem, ořechovským rodákem. Při návratu z tohoto náletu byla dvě letadla sestřelena a jejich posádky zahynuly. Tak položil život za vlast – za nás za všechny poručík Alois Tolar. Vzpomeňme na něj v tyto dny. Za svoji oběť byl povýšen in memoriam do hodnosti podplukovníka. Čest jeho památce můžeme vzdát na vesnickém hřbitově v Creil Oise nedaleko Paříže.

Události staré 75 let vzpomněl Ivan Macíček
z Okrašlovacího spolku v Ořechově

Fakta uvedená v příspěvku pocházejí z knihy Českoslovenští letci v boji proti fašismu, autor Zdeněk Šmoldas. Zapůjčeno v místní knihovně.

Ořechov ve Švédsku

Švédsko, skandinávská země, vzdálená stovky kilometrů od naší republiky, bylo zmíněno panem Jiřím Komínkem na únorové přednášce v Kulturním centru v Ořechově. Tato přednáška měla název „Švédové před Brnem v r. 1645.“

V roce 1992 Švédové „dobyli Ořechov“ – ne zbraněmi válečnými, ale kulturními. Amatérští umělci na pozvání našich divadelníků přijali pozvání navštívit Ořechov a sehrát představení v místním divadle. Představení bylo sledováno s nevšedním

zájmem. Za to patří dík našim divadelníkům. V neděli 28. června navštívili obecní úřad, kde je člen obecní rady Jiří Poledňa seznámil s historií i současností Ořechova.

Pro členy švédského souboru výklad tlumočila profesorka Sylva Zvolská. Dále si prohlédli pohřebiště Rudé armády a nakonec kostel Všech svatých, kde jim koncertoval na varhany pan Jaroslav Tolar. Byli přítomni i křtu dvou dětí. Do kroniky se všichni členové souboru zapsali. (kronika z r. 1992, str. 45 a 46).

Švédsko je i zemí, kde moje vnučka Lucie ukončila na univerzitě v jihošvédském Lundu studium a nyní zde pokračuje v doktorandském programu.

A další souvislostí s touto zemí je výstava ve švédském hlavním městě Stockholmu v galerii Tegen 2 pod názvem Huden skalas bort... som papper. V této galerii vystavuje mladá švédská umělkyně Ida Thunström své obrazy, z nichž některé čerpají látku z fotografií válkou zničeného Ořechova. Tyto fotografie jsem jí prostřednictvím své vnučky zapůjčil. Obrazy jsou velmi emotivní a umělecky vystihují válečné útrapy i běsnění.

Motivem jednoho z obrazů je zničený oltář ořechovského kostela, vedle něhož stojí dvě dívky.

Fotografie, která inspirovala Idu Thunström k namalování tohoto obrazu, je přes 70 let stará.

Bohužel nevím, kdo jsou ony dívky. Jistě by bylo zajímavé zjistit, že třeba někdo z Vašeho okolí se po tak dlouhé době stal inspirací pro mladou švédskou umělkyni.

Jiří Poledňa

První světová válka - VIII. část

První světová válka v r. 1917 pokračovala už čtvrtým rokem (začala 28. července 1914). K hlavním bojujícím státům Rakousku – Uhersku a Německu přistoupilo během války Turecko, Bulharsko, nerozhodné je Řecko. Belgie, Srbsko a Černá Hora jsou však úplně v našich rukou, králové těchto zemí bloudí kdesi v cizině, Rumunsko očekává asi v krátké době stejný osud a Portugalsko není s to něčeho podniknouti. Z toho patrně, že obřími kroky jdou naše ústřední mocnosti jistému vítězství vstříc.

Za dobrý výsledek na naší frontě vděčíme ovšem v první řadě našemu neúpornému a statečnému vojsku, které s obdivuhodnou statečností a vytrvalostí odrazí hromadné útoky nepřátel, majíc stále na mysli heslo: „Jména, krev a život dejme za císaře, za vlast svou“. Na druhém místě má zásluhu veškeré obyvatelstvo, které lze říci hrdinně snáší vše, čeho k prospěšnému vedení války jest třeba. V domácnostech se musí se vším šetřit i se svícením petrolejovými lampami. Část úrody se odevzdává státu pro válečné účely. Ve školním roce 1916-1917 je zapsáno 242 chlapců, 187 děvčat, celkem 429 dětí. František Kyselka vyučuje ve čtvrté B a pátých třídách, celkem 192 žáků!!! V ostatních třídách vyučují učitelky: 1. třída 59 žáků, 2. třída 53, 3. třída 55, 4.A třída 48 žáků.

V těchto počtech nejsou uvedeny stavy žactva z Tikovické školy, které nejsou zaznamenány. Dnešní stav žactva zdaleka nedosahuje počtům za období 1. světové války.

Mgr. Jiří Poledňa

Jak se tančilo v Ořechově, Tikovicích a Ořechovičkách do r. 1887?

Pokud chceme na tuto otázku odpovědět správně, nelze uplatnit postup Miroslava Dostála, který je autorem příslušné části sborníku Ořechovská kronika z r. 1996, kterou má jistě řada z vás ve svých vlastních knihovničkách. Obtížnější, ale šťastnější by bylo půjčit si z knihovny (nebo meziknihovni výpůjčkou) publikace Zdenky Jelínkové. Tato, bohužel již zesnulá, etnochoreoložka spolupracovala s ořechovskou pamětnicí a vedoucí zdejší národopisné skupiny Štěpánkou Homolkovou. Dva rukopisné sešity, kde si Homolková zaznamenávala projevy místního dětského folkloru a jsou součástí pozůstalosti Jelínkové v Národním ústavu lidové kultury (dále NÚLK) ve Strážnici, Jelínková vytěžila ve sbírce Jak si hrají děti v Ořechově, která vyšla r. 1984. Ještě předtím z této spolupráce vzešla účast skupiny z Ořechova na Mezinárodním folkloristickém festivalu ve Strážnici v červenci 1980, kde se prezentovali krojem a svaatebními koníky, jež v zákulisí zabrala kamera a zdigitalizovaný film je pod inv. čís. F 192 součástí filmového archivu opět v NÚLK. Konici vystoupili ještě v r. 2002 na přehlídce Brněnsko tančí a zpívá (videozáznam přehlídky je pod sign. KVa 350 a 351 součástí videotéky Etnologického ústavu Akademie věd ČR v Brně, dále EÚ AV ČR). Jelínková ve svých textech připomínala význam národopisných výstavek v Ořechově v letech 1888 a 1892, přičemž 100. výročí druhé z nich věnovala přehlídku folklorních souborů a skupin Brněnska: Brněnsko tančí a zpívá a stejnojmennou publikaci

s důležitým článkem Vzpomínáme stého výročí národopisné výstavy v Ořechově u Brna.

Nyní ale k tématu. Zásadním materiálem pro poznání tanečnosti jmenovaných obcí v době před začátkem folklorního hnutí a přejímání vlivů ze vzdálených míst Moravy a posléze jiných zemí je pozůstalost Lucie Bakešové (manželky velkostatkáře z Ořechoviček) uložená v EU AV ČR. Aby bylo co předvést na slavnostech doprovázejících obě národopisné výstavy, musela sbírat vzpomínky nejstarších pamětníků, které tehdy sahaly do 1. poloviny 19. století. Protože neuměla zapisovat noty, zaznamenávala text a pohybovou stránku, k zápisu not měla spolupracovníky (zprvu manžela Františka Xavera Bakeše, později Františku Kyselkovou). Řada sebraných tanců měla sepětí s výročním (hody, letnice, dožínky) a rodinným (svatba) obyčejovým cyklem. Některé místní tance vydala Bakešová za svého života: r. 1889 Královničky (Návod ku národnímu a obřadnímu tanci královničky), r. 1893 Vořechovské kostelíčku (Národní tance na Moravě III) a v 1. dekádě 20. století např. stodolenku a laštovičku-panenku (Dívčí besedy). Nápěvy dalších zařadila Bakešová do upomínkových tisků výstavek (Staré zpěvy národní při výstavní slavnosti ve Velkém Ořechovém dne 15. července 1888, Národopisná výstavka v Ořechově 1892) a František Bartoš s Leošem Janáčkem do své sbírky (Národní písně moravské v nově nasbírané) lidových písní z r. 1901. Po Františku Sušilovi, který tak činil jen kuse, byla Bakešová prvním, kdo na Brněnsku zaznamenával taneční popisy. Pečlivou práci s tím vydat veškeré roztroušené nápěvy a taneční popisy si dala ale až Jelínková ve sbírce (Lidový tanec v Brně a na Brněnsku v pramenech 19. století) z r. 1980, kde dokonce přetiskuje i popisy hodů a dožínku. Z ní poté čerpaly soubory Omičan z Omic a Brněnští Hanáci z Brna, mj. jejichž předvedení tanců o dožínku, resp. holóbka, panenky, stodolenky a Oj, na krakovským mostě vydal NÚLK r. 1997 (Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska. Díl VI. část 1. Brněnsko). Je jistě škoda, že už v 90. letech v Ořechově národopisná skupina nefungovala natolik, aby tance nepředváděly mimoorechovské soubory. Zájemci mohou do NÚLK (adresa Zámek 672, Strážnice 696 62) zaslat objednávku DVD a doprovodné brožury s popisy. V případě, že popisy chyběly, je Jelínková na základě svých zkušeností rekonstruovala a vyučovala na školeních či soustředěních souborů.

Lidové tance (např. králenké nebo kola) se tančily buď za zpěvu tanečníků, anebo za doprovodu hudebníků – původně dudáka/gajdoše, později hudeců a v poslední fázi dechovky. V r. 1892 již byly součástí sbírek dnešního Vlastivědného muzea v Olomouci vzácné dudy/gajdy z Ořechoviček, které se zde po generace předávaly v pastýřské rodině. Jsou uloženy v hudební sbírce pod označením 59/88/258 N a ve své knize Dudy v Čechách, na Moravě a ve Slezsku je v kapitole Dudy méně obvyklého uspořádání na stranách 64-67 popsal Pavel Číp.

Většina tanců se tančila alespoň ve dvou obcích: v Ořechově a Tikovicích 7, v Ořechově a Ořechovičkách 1; v Ořechově samotném dalších 5, Ořechovičkách 4 a Tikovicích 3. Ve sbírce Jelínkové z r. 1980 (a reedici z r. 1983) se tedy nachází údaje o 20 tancích z dnešního Ořehova tančených před r. 1887. Současně je vhodné dodat, že se tím (a nezapočítanými králenkými tanci) řadí mezi lokality s nejbohatším tanečním dědictvím na Brněnsku.

Archiv Národního muzea - Etnografické oddělení, i. č. 9994: Antonín Kubíček z Ořechoviček, jehož vyfotografoval Josef Ladislav Šichan. Jeho 2. podobizna, na níž coby 1. stárek mává kloboučkem při zahájení hodů, kdy se točil kolem máje a zpíval píseň „Do kola synečku, do kola“, se v archivu na svém místě nenachází. (Na Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici 2018 se po 38 letech připravuje 2. regionální pořad Brněnska „Ta brněnská mája“. Bude obsahovat i taneční píseň „Do kola...“).

Tomáš Uhlíř (1815-1894), který žil v r. 1828 v Ořechově a r. 1835 v Ořechovičkách byl nejvýznamnějším dudákem na Brněnsku. Místní děvčata (bosá, na trávníčku) i chasu doprovázel při tanci. Rychtář je rozháněl i holí se slovy „Toto só mně rejde, díte vodsad“, ale jakmile zašel, začal rej znovu. V letech 1888 a 1892 vystupoval na slavnostech při národopisných výstavkách jako už obyvatel Omic. Dochovala se po něm píseň „Pršelo bylo tma, zezulenka zmokla“ z Ořechoviček. Fotografie převzata z: Věstník učitelek domácích prací 6, 1917, s. 47.

Jan Blažek

Poznámka redakce Ořechovského zpravodaje: Na festivalu Letní hraní v Ořechově, který se bude konat dne 5. srpna 2017, budou ořechovské gajdy představeny.

Dudy/gajdy 59/88/258 N z Ořechoviček. Foto: Pavel Číp

Podobizna Uhlíře, která byla otištěna ve Věstníku učitelek ručních prací v roce 1917

Portál Šlapanicko.info už 3 roky informuje o aktuálním dění v regionu

Hledáte práci v místě vašeho bydliště? Chcete si přečíst aktuální zprávy anebo naplánovat akci na víkend? Na webovém portálu www.Slapanicko.info najdete vše, co o dění v regionu chcete vědět.

Portál Šlapanicko.info je v provozu od roku 2014 a postupně se z něj stal největší informační web v regionu. Šlapanicko.info denně přináší informace o všem, co se v regionu děje. Portál není zaměřený na specifické téma, a proto si na něm každý najde něco zajímavého.

Největší sekci portálu jsou denně aktualizované nabídky **zaměstnání a brigád** na Šlapanicku. Firmy a personální agentury zde zadávají volné pracovní nabídky. Nejnovější nabídku míst ve vašem okolí najdete na www.slapanicko.info/prace.

Pořádáte kulturní akci? Využijte směle kalendáře regionálních akcí. Pozvánku můžete publikovat v přehledném **seznamu událostí** z celého regionu na adrese www.slapanicko.info/kalendar-akci/. Nejzajímavější a nejčtenější akce se automaticky zveřejní na regionální facebookové stránce, kde ji uvidí stovky fanoušků.

Portál Šlapanicko.info podporuje regionální dění a spolupracuje s řadou institucí v regionu, např. Muzeem Brněnska a Městskou knihovnou Šlapanice. **Píšeme o Šlapanicku pro Šlapanicko.**

INFORMACE

Zoo Brno má nový přírůstek - lemura tmavého (*Eulemur macaco*)

Malý lemur se narodil na konci března rodičům Jeníkovi a Magdalénce. Pohlaví zatím chovatelé neznají, ale odhadují, že se jedná nejspíše o samičku. Je vitální a vypadá zdravě, maminka se o ni pečlivě stará.

Lemur tmavý je řazen podle IUCN (Mezinárodní svaz ochrany přírody) mezi zranitelné druhy (kategorie *Vulnerable*). Stejně jako ostatní lemuři pochází z Madagaskaru. Z lemurů je nejvíce sexuálně dimorfní - samec je celý černý, samice má světle hnědou až rezavou srst. Jejich srst je jemná a hustá a pročešávají ji tzv. hřebínkem, tvořeným spodními řezáky a špičáky. Mají ploché nehty na všech prstech vyjma druhého prstu na zadní noze, který má místo nehtu dlouhý rozeklaný dráp.

Lemuři tmaví žijí v tlupách, kterou vede dominantní samice. Jsou to všežravci, ve stravě dominuje vegetariánská strava. Dožívají se 20–25 let.

Zoo Brno chová kromě lemurů tmavých také lemury kata (skupinu pěti samců), vari černobílé (sestry Aliku a Antanu) a lemura běločelého (samce Karlíka).

Je to holka! Nové mládě takina indického se jmenuje Chica

Samci Cottonovi a samici Charlottě se v neděli 26. února narodila v brněnské zoo dcera Chica. Je čilá a opakovaně pije. V Zoo Brno je v současné době skupina sedmi zvířat.

Takin indický (*Budorcas taxicolor taxicolor*) je Mezinárodním svazem ochrany přírody (IUCN) zařazený mezi zranitelné, protože je vystavený jednak ztrátě přirozeného prostředí, konkurenci dalších druhů a infekčnímu tlaku, tak lovu pro maso.

Takini se vyskytují v oblasti Himaláje (Čína, Indie, Myanmar a Bhútán) v polohách do 4500 metrů nad mořem. V přírodě sezonně migrují mezi stanovišti. Na jaře a na podzim se sdružují do stád, která mají až sto jedinců. Pasou se při horní hranici pásma lesa. Na podzim, když začne být ve vyšších nadmořských výškách nedostatek potravy, se stádo rozpadne na skupinky po zhruba 20 zvířatech, které se přesouvají do nižších poloh za lepšími podmínkami.

V kohoutku dosahují výšky 170 až 220 centimetrů, váží 150 až 400 kilogramů. Samice je březí 200 až 220 dní a rodí jedno mládě. Potravou takina je tráva, listy, výhonky bambusu a různých dřevin. V lidské péči se takini dožívají až dvaceti let.

Novinkou v brněnské zoo je páreček pásovců kulovitých

V pátek 17. 2. dorazil do zahrady pár pásovců kulovitých (*Tolypeutes matacus*). Obě zvířata jsou velmi mladá, samec Ricardo se narodil loni v červenci v Zoo Antwerpy a samice Júlia v srpnu v Zoo Heidelberg. Chovatelé je zatím neseznámili, pásovcí si nejdříve musí zvyknout na nový režim a na nové sousedy, sdílí totiž expozici s papoušky ara.

Pásovec kulovitý pochází z oblasti subtropického lesa a křovinatých savan Grand Chaco v Jižní Americe. Na rozdíl od jiných druhů pásovců si většinou nehloubí vlastní nory, dává přednost opuštěným úkrytům dalších zvířat. Když se cítí ohrožený, nezahrabává se, místo toho se svine do téměř dokonalé koule kryté pancířem, který chrání zranitelné části těla. Živí se larvami hmyzu a termity, které vyhrabává pomocí nápadných drápů na předních nohách. Nepohrdne ani plody rostlin. Má velmi jemný čich, naopak zrak má slabý.

„Pásovcí jsou zajímavá zvířata, která vypadají, jako by vznikla spojením želvy a králíka. Příbuzná však nejsou ani jednomu z nich – ve skutečnosti bychom jejich nejbližší příbuzné našli mezi mravenečnickými a lenochody,“ doplňuje ředitel Zoo Brno Martin Hovorka.

Návštěvníci brněnské zoo mohou pásovice kulovité vidět v Exotáriu, ideálně v době krmení. Kromě Zoo Brno chovají pásovice kulovité také v Jihlavě, Plzni a v Praze.

Nové veřejné sbírky pomáhají zachránit jeřáby a orly

Brněnská zoologická zahrada má dvě nové sbírky, které jsou zaměřené na mezinárodní ochranné projekty - repatriaci jeřába mandžuského a reintrodukcii orla východního.

Jeřáb mandžuský: Zoo Brno se od roku 2015 podílí na repatričním programu jeřábů mandžuských (*Grus japonensis*), řízeném státní přírodní rezervací Chinganskij zapovednik v Amurské oblasti Ruské federace. V roce 2015 Zoo Brno poprvé transportovala dvě vejce jeřábů mandžuských na Dálný východ, ze kterých se vylíhlo jedno mládě.

„Následně jsme oslovili další evropské zoologické zahrady, aby se k tomuto projektu připojily. O program projevil zájem například Zoopark Chomutov, Zoo Olomouc a nizozemská Zoo Veldhoven. Stávající program se díky těmto zahradám rozšířil o druhý druh, a sice jeřába daurského,“ dodal ředitel Zoo Brno MVDr. Martin Hovorka, Ph.D.

Zoo Brno v roce 2016 vezla celkem šest vajec, ze kterých se na ruském Dálném východě vylíhlo pět mláďat (čtyři jeřábi mandžusští a jeden daurský), která se budou v následujících měsících připravovat na návrat do přírody. Brněnská zoo se bude na repatričním programu podílet i v následujících letech. Číslo účtu veřejné sbírky na pomoc chovu a záchraně ohrožených druhů zvířat – jeřáb mandžuský je **276543495/0300**.

Orel východní: Od roku 2004 je Zoo Brno zapojena do mezinárodního programu na záchranu orla východního (*Haliaeetus pelagicus*). Nositelem tohoto programu je Euroasijská regionální asociace zoologických zahrad a akvárií (EARAZA). Vedle jeho chovu a úspěšného rozmnožování se zoo bude aktivně podílet na vybudování reintrodukčního centra pro orly východní v oblasti řeky Amur. Číslo účtu veřejné sbírky na pomoc chovu a záchraně ohrožených druhů zvířat – orel východní je **276543794/0300**.

Kromě těchto dvou nových sbírek mohou lidé přispívat také na projekt **Kura Kura – želvy v ohrožení** (číslo účtu **267825941/0300**) a na **pomoc chovu ohrožených druhů zvířat** (číslo účtu **256993800/0300**).

Gabriela Tomíčková
tisková mluvčí
vedoucí útvaru marketingu
Zoo Brno a stanice zájmových činností

www.pecka.info
608 887 655

Rychlá pomoc s počítačem

Pomoc s WINDOWS, Office, internetem, Wi-Fi
Výměna vadné komponenty v PC nebo notebooku
Výuka a pomoc s programy

Kamerové systémy

Analogové CCTV systémy, digitální IP kamery
a jejich nastavení

A to vše u Vás doma

Inzerce nemovitostí

- * Hledám byt střední velikosti v Ořechově. Družstevní nevádí.
Telefon: 722 012 297
- * Poptávka-RD se zahradou do 7 mil.Kč. Telefon: 774 340 338
- * Hledám domek/chalupu. Dobrý spoj do Brna. Telefon: 607 127 906

Brno

Český rozhlas

Nalad'te si Srdcovky Zdeňka Junáka

Každý všední den
9.00–10.00 na vlnách
Českého rozhlasu Brno.
Krásné písničky, humor
i láskyplné vzkazy pro
dobrou náladu.

Adrian Junák

Posloucháme Brno
106.5 FM

STÍN

Výroba stínící techniky a interiérových doplňků

ŽALUZIE • SÍTĚ • MARKÝZY

☎ 547 222 056

☎ 606 738 758

Objednávky:

Jaroslav Šotek

🌐 www.stin.cz

✉ jarek.sotek@volny.cz

výroba montáž servis

› vertikální žaluzie

› horizontální žaluzie ISSO

› předokenní rolety

› venkovní žaluzie

› markýzy

› sítě proti hmyzu

› plastové shrnovací dveře

› garážová vrata

› textilní roletky

› dřevěné žaluzie

› hliníkové pergoly

Ořechovský zpravodaj vydává:

Obec Ořechov, Zahradní 216/1, PSČ: 664 44, Ořechov, IČ: 00282278
Ev. č. MK ČR E 1013

V roce **2017** Ořechovský zpravodaj vychází celkem 3x.

Distribuce Ořechovského zpravodaje č. 1/2017: 23. dubna 2017.

Uzávěrka příspěvků druhého čísla zpravodaje roku 2017 je 30. června 2017.

Příspěvky přijímá Obecní úřad Ořechov na e-mailu: ekonom@orechovubrna.cz

Délka příspěvků by neměla překročit 1 a 1/2 strany A5. Za správnost údajů uvedených ve člancích Ořechovského zpravodaje odpovídají jejich autoři.

Možnost inzerce:

1 stránka barevná: 1.200 Kč včetně DPH, 1 stránka černobílá: 960 Kč včetně DPH.

OBECNÍ HOSPODA

*Nová Obecní hospoda v Ořechově, která bude otevřena
od neděle 30. dubna 2017 Vám nabízí:*

- *teplá jídla po celý den včetně nabídky denního menu*
- *výběr kvalitní domácí i zahraniční kuchyně*
- *šest druhů pív, domácí limonády dle sezonní nabídky,
fresh nápoje a míchané nápoje*
- *salonek pro 25 osob k pořádání narozeninových
a jiných oslav*
- *letní zahrádku s dětským hřištěm pro 60 osob*
- *parkování přímo u hospody*

Cyklisté a sportovci všeho druhu jsou u nás vítáni !

*Srdečně Vás zve a na Vaši návštěvu se těší
kolektiv zaměstnanců Obecní hospody.*

OBEČNÍ HOSPODA

ZVEME VÁS NA OTEVŘENÍ OBEČNÍ HOSPODY

30. 4. 2017 zahájení v 15 hodin

PRVNÍCH 300 PIV A PORCÍ GRILOVANÉ KÝTY ZDARMA

VE 20 hod. ZAPÁLENÍ VATRY NA PRVÍM OBEČNÍM PALENÍ ČARODĚJNIC

OD 17 do 23 zahraje skupina LAZARETH TURNAJ PŘÍPRAVKY MLADÝCH FOTBALISTŮ

UKAŽKA POSILOVACÍCH CVIKŮ NA VENKOVNÍM WORKOUT HŘIŠTI

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ TENISOVÉHO KLUBU OŘECHOV

ATRAKCE!
pro děti i dospělé

